

ТЕКСТИ МАЛОГО ЖАНРУ

Бойко К. О., студ. ПР – 61,
Чепелюк А. Д., ст. викладач

Текст малого жанру – це малий за розміром текст, який має розповідну форму, закінчений у своєму сюжеті, що підлягає алегоричному тлумаченню. Текст малого жанру має закінчену думку та являється видом неофіційного дискурсу. Він може нести в собі емоційність, експресивність, суб'єктивність тощо. Також це можуть бути літературні розповідні твори повчального характеру. Малі тексти відрізняються від великих текстів своєю стислістю викладу думок або стислою закінченою кінцівкою.

Тексту як семіотичному знаку притаманні риси синтактики, семантики та прагматики (побудови, змісту, інтенцій). Текст відрізняється ступенем структурно-мовної складності, глибиною відображення дійсності та полівекторною спрямованістю. Одиницями тексту на рівні змісту є думка, на рівні форми – висловлювання.

Тексти позначені еволюцією, композицією, архітектонікою, структурою. Форма та зміст малих текстів детермінується дією стилевих та жанрових чинників. Малі тексти визначаються своїми призначеннями: фактичне / інформативне, практичне / непрактичне, банальне / вагоме, семантичне / несемантичне, комунікативне / некомунікативне, пізнавальне / емоційне і таке інше.

Ключовими метазнаками дискурсу учені виокремлюють: співбесіда, фрази у мовленні, конкретне висловлювання, комунікативна ситуація, мовлення з позиції мовця, конструкт текстового аналізу, соціальне явище.

Дискурс – процес розгортання тексту, якому притаманні риси антропоцентричності, ситуативності та динамізму.

Текст – це поліаспектне, багатовимірне явище, семіотичний знак з притаманною йому тріадою (синтактика, семантика та прагматика).

Виокремлюються наступні лінгво-когнітивні зони: 1) первинні позначення живої, неживої природи та її складників; 2) вторинні позначення людей, їх манер і поведінки (за принципом уподібнення явищам природи); 3) персоніфікація природних феноменів, їх олюднення; 4) позначення спільних для природи та людей конструювань. Текст поділяється на мікротеми та інформаційні блоки.